

Globala mål för jordens överlevnad

Att arbeta för jordens och mänsklighetens överlevnad är den viktigaste uppgiften för oss alla, och för oss kristna kvinnor i synnerhet. Vi laddar upp inför nästa år då KviSks övergripande tema 2017 är Hållbar utveckling i Kristi efterföljd.

För detta nummer är vårt tema inte mindre: De globala målen 5 och 16 – jämställdhet och fred. Världens ledare har förbundit sig att utrota extrem fattigdom, att minska ojämlikhet och orättvisor i världen, och att lösa klimatkrisen. Det ska ske genom att de 17 globala målen ska uppnås till 2030. Alla behöver vara med och dra sitt strå till stacken!

Margareta Ingelstam berättar om projektet Fredens väg. Sid 3

Vandra fredens väg

Under drygt ett år, en gång i månaden, har kvinnor och män i Skellefteå vandrat mellan kyrkor i pastoratet med budskapet *Fred är vägen till Fred*. KG Hammars bok *Fred är vägen till Fred* har varit inspirationskällan.

Gunilla Bäckström, längst fram på bilden t h, berättar. Sid 4

Foto: P-O Sjödin/Skellefteå pastorat

Tyskt-svenskt gränsöverskridande i Åhus.

Foto: Rula Salsa

Reformationsjubiléet firas med tyska vänner

KviSkguppen i Lunds stift planerar för fullt – en resa till vännerna i Tyskland hösten 2017 för att fira Martin Luther och reformationen 500 år.

Lisbeth Malmström berättar om ett givande samarbete och vänskapen som växt fram med kvinnorna i Tyskland. Sid 2

Kallelse till årsmöte för Kvinnor i Svenska kyrkan

den 6 maj 2017 kl 14
i Stiftets hus, Uppsala

Alla medlemmar har rätt att närvara vid årsmötet. Rösträtt har de representanter som utses av respektive stiftsgrupp enligt stadgarna.

Motioner kan väckas av enskild medlem eller av stiftsgrupp/nätverk och ska ha inkommit till ordf Gunilla Åkesson senast den 6 mars 2017.

Förslag till dagordning och övriga handlingar skickas ut till representanter och övriga anmälda senast tre veckor före årsmötet.

Årsmötet äger rum i anslutning till konferensen Våreld. Program med uppgifter om anmälningsstid med mera, kommer med Kvinnoglöd nr 1/2017.

För styrelsen/Gunilla Åkesson, ordförande

Vi vägrar vara fiender

Främja fredliga och inkluderande samhällen för hållbar utveckling, tillhandahålla tillgång till rättvisa för alla samt bygga upp effektiva och inkluderande institutioner med ansvarskrävande på alla nivåer.

Det är nr 16 av de Globala målen.

Vi står framför stenen med texten *Vi vägrar vara fiender*. Vi är arton kristna kvinnor på resa genom Israel och Palestina. Stenen finns vid ingången till Tent of Nations som ligger ett stycke sydväst om Betlehem. Amal från Tent of Nations drabbar oss. Hennes berättelse om att alltid möta våld, respektlöshet och misstro med kärlek, respekt och hopp. Ett liv i Jesu efterföljd.

Vi har hört det många gånger under vår resa. Vi vill leva tillsammans, sida

vid sida, vi vill ha fred. Stenen mot bus-sen vi åker i smäller högt. Den kunde ha skadat oss. Vi åkte i en israelregistrerad buss. Kanske trodde någon att vi var

Vi arton kvinnor från Sverige avslutar vår resa med ett besök i Neve Shalom, fredsbyn där judar, kristna och muslimer lever tillsammans, där palestinier och

Krönika

israeler, kanske blev frustrationen för stor för någon.

Att leva i fred handlar mycket om det som hände när Lutherska världsförbundet och Katolska kyrkan firade sin försoningsgudstjänst i Lund. Att erkänna att fel har begåtts, att be om förlåtelse och ge förlåtelse, att vara villig att gå en annan väg. En fredsvandring kräver engagemang och mycket god vilja. Vi behöver vandra för fred runt hela jorden om och om igen.

israeler delar livsrum. Vi får höra:

– Våra barn kommer nu tillbaka eftersom de i sin tur vill ge sina barn möjlighet att uppleva att det går att leva tillsammans. Det finns hopp.

Gunilla Åkesson
Ordförande i KviSk

Vänskap byggs över gränser

Från de tyska kvinnornas besök i Åhus. Foto: Rula Salsa

tyska kvinnor. Vår utställning blev succé och har visats i stora delar av Sverige.

Utbytet har fortsatt genom att antingen några av oss inbjudits till Tyskland till deras årsmöten eller vid invigning av den tyska utställningen lokalt, som till exempel i våras i Jena. En grupp från oss var där förra året och i

år hade vi besök av nio tyska kvinnor i Åhus.

Nästa år, reformationsåret, bjuder vi in KviSk att åka med på en resa i reformationens fotspår. Tillsammans med tyska kvinnor arbetar vi med program-

med pengar från Lunds stift, att genomföra *Frauenmahl*, bordssamtal för kvinnor, i oktober 2017. Förhoppningsvis kan några av våra tyska vänner komma till oss då.

I vårt utbyte har det mesta varit positivt. Ett problem har varit språket, där tyska måste vara det gällande språket, eftersom kvinnorna från gamla DDR inte läst engelska i skolan. På seminariet i Åhus försökte vi lära oss tyska och de lära sig svenska, men det är en bra bit till att de kan prata svenska. Vi är bättre på tyska, fast vi inte tror att vi kan.

Vänskapen har vuxit och vi får besök av våra vänner när de passerar på semester och liknande.

En stor skillnad mellan oss och dem är att de har anställda, som jobbar med detta utbyte, medan vi alla arbetar på frivillig basis. Men vi har verkligen lyckats engagera många som jobbar. Vi fick också kontakt med Tyska kyrkan i Malmö och prästen där har nu flyttat tillbaka till Tyskland till hjärtat av vårt vänstift. En kontakt att bygga vidare på.

Tiden går fort. Redan 2009 var jag genom Lunds stift på en konferens ordnad av Evangelische Frauen in Mitteldeutschland och mötte Kristina Kootz, som är vår eldsjäl i Tyskland.

2012 satte allt igång, då två av oss deltog i deras årsmöte i Drübeck. Vi var inbjudna att delta i deras invigning av utställningen *Frauen der Reformation* i Halle i oktober samma år. Vi var tjugo kvinnor som åkte ner. Vi beslöt oss för att göra en liknande utställning.

Sagt och gjort! Alla som varit i Halle hjälpte till. I augusti 2013 invigdes vår utställning i Lund av biskop Antje Jackelén i närvaro av bland annat tretton

met för resan. De kommer under en vecka att hålla *Sygars brunn* i Wittenberg. Den 12 augusti firas det särskilt, och då kommer vi att vara med tillsammans med kvinnor från hela Tyskland. Det finns platser kvar!

Inför reformationsåret planerar vi nu,

Vänskap

Lisbeth Malmtröm
KviSk i Lunds stift

Kvinnoglöd nr 4/2016 Årgång 6. Kvinnoglöd är ett nyhetsbrev från Kvinnor i Svenska kyrkan KviSk och publiceras 4 ggr/år på hemsidan www.kvinnorisvenskakyrkan.se. Nyhetsbrevet trycks även på miljövänligt papper hos Silanders Grafiska AB i Göteborg.

Manusstopp för nästa nummer: Fredagen den 20 januari 2017

Ansvarig utgivare: Gunilla Åkesson. Redaktör: Elisabeth Enger. Redaktionsråd: Gunilla Bäckström, Luleå stiftsgrupp, Marianne Staaf-Gäll-din, Härnösands stiftsgrupp, Bulle Davidsson, Linköpings stiftsgrupp, Ragnhild Greek, Stockholms stiftsgrupp

Redaktionsadress: Elisabeth Enger, Låbyn Hagen 501, 662 91 Åmål. Bidrag kan även mejlas till eenger.hagen@gmail.com

Rysslands folk är inte våra fiender

För mer än 200 år sedan började ett gemensamt nordiskt arbete för fredliga relationer: Möten, utbyten och samarbeten i olika former, mellan olika aktörer – kyrkor, organisationer, skolor, yrkesgrupper, myndigheter och näringsliv. Alla dessa mänskliga möten har bidragit till samhörighet över gränser och medverkat till att konflikter kunnat lösas utan våld och krig.

Sedan 1980-talet har svenska kyrkor och ekumeniska organisationer bidragit

– Vi vill använda ekumeniska kontakter för att bjuda motstånd mot de fiendebilder som lätt byggs upp nu när det säkerhetspolitiska läget runt Östersjön försämras, säger Helena Höij, projektledare för Fredens väg.

till fredsbyggande i konfliktområden genom många olika initiativ. Inte minst vi kvinnor har – till exempel genom Sveriges ekumeniska kvinnoråd – ansvarat för möten mellan kvinnor från öst och väst under kalla kriget, kvinnor i Sydafrika, kvinnor från "fiendeländer" – i Balkan, från Indien och Pakistan, från Palestina och Israel.

Dessa möten har börjat med rädsla, misstänksamhet och tvivel och de har slutat i förståelse, tillit, vänskap och – inte minst – i hoppets tecken. Vår gemensamma kristna tro har utmanat och stärkt oss i vår strävan att komma närmare varandra.

Nu gäller utmaningen vårt eget när-område och vårt grannland Ryssland. "Det försämrade säkerhetspolitiska läget" har motiverat riksdagsbeslut om extra 26 miljarder kronor till försvarsmakten under en femårsperiod.

Men Rysslands folk är inte våra fiender! Därför har några kyrkor och organisationer börjat en samverkan, *Fredens väg*, för att undersöka förutsättningarna för hur vi och andra civila aktörer ska

Kvinnor – inte minst genom SEK – har ansvarat för möten mellan kvinnor från "fiendeländer", möten som resulterat i förståelse, tillit och vänskap. Helena Höij är projektledare för Fredens väg.
Foto: Privat

kunna bidra till bättre grannrelationer och avspänning mellan våra länder.

– I vår kristna kallelse ingår att vara fredsstiftare och stå i försoningens tjänst, säger Helena Höij, projektledare för Fredens väg, aktiv inom Equmeniakyrkan och tidigare vice talman i riksdagen.

– Vi vill använda ekumeniska kontakter för att bjuda motstånd mot de

finns mellan ryska och svenska kyrkor (körutbyten, barnläger, fotbollsläger, samarbete kring miljö, diakoni och utbildning, Business Coaching, med mera). Studien visar också på möjligheter inför framtiden. En annan studie, *Grannlaga – Kontakter med Ryssar och Ryssland*, som innehåller en bred genomgång av kontakter och samarbeten inom civilsamhället, ger underlag för

Tema: De globala målen 5 och 16 - jämställdhet och fred 2030

fiendebilder som lätt byggs upp nu när det säkerhetspolitiska läget runt Östersjön försämras. Vi är övertygade om att syftet med detta projekt bör vara det självklara och tillräckligt kraftfulla att skapa vänskapliga förbindelser i enlighet med FN-stadgan, artikel 1. Men vi behöver lära mer, visa på hur konkret utbyte kan se ut och genomföra pilotprojekt. Därför är jag glad och stolt över vår samverkan.

Helena arbetar med en ekumenisk studie som bland annat innehåller en kartläggning av de kontakter som redan

många andra aktörer att agera.

Agenda 2030, särskilt Mål 16 om fred och rättvisa, är förstås en viktig politisk hävstång. Och orden från deklarationen från kvinnokonferensen i Peking 1995 fortsätter att inspirera:

Kvinnor utgör en grundläggande kraft för ledarskap, konfliktlösning och främjande av hållbar fred på alla nivåer.

Margareta Ingelstam,
författare, utbildare
sekreterare för Fredens väg

Fredens väg är en samverkan mellan Equmeniakyrkan, Studieförbundet Bilda, Svenska kyrkan Stockholms stift, Sveriges Ekumeniska Kvinnoråd, SEK, Sveriges kristna råd, SKR.

Fred ska med fred byggas

Pär Parbring välsignar gruppen inför Fredsvandringen från St Olovs kyrka, Skellefteå. Foto: P-O Sjödin/Skellefteå pastorat

Fredsvandringarna mellan kyrkorna i Skellefteå är att följa uppdraget till kyrkans folk, att handla i fred i Jesu efterföljelse.

Vandrarna går i procession från den

senast besökta kyrkan. En del sluter upp senare och vi går tillsammans i procession in i den mottagande kyrkan. Så presenterar någon av oss vandringskonceptet, och varför vi anser att fredsarbete är ett huvuduppdrag för kyrkan idag.

Medverkandet i gudstjänsten från vår sida ser olika ut från gång till gång. I god tid har vi planerat gudstjänsten tillsammans med dem som tjänstgör.

I en öppen face-book grupp "Fredsvandringarna i Skellefteå"

vandringar i Skellefteå pastorat" kan alla fredsvänner få information om nästa vandring. De som inte kan gå med fysiskt kan på så sätt vandra med oss i tanken.

När KG Hammar gästade Sankt Olovs församling en helg i oktober vandrade vi

Vandrat

runt kyrkan. För oss som varit med från början kändes det högtidligt och stort att vi fick delta i den här vandringen tillsammans med just KG Hammar!

Gunilla Bäckström/KviSk Luleå stift

Gunilla Bäckström efterlyser ett processionskors som får vigas till uppgiften att utgöra ett freds-kors. Vet du ett kors som behöver en ny uppgift och kan ersätta det lånade?

Vår livsvandring vindlade genom domen. I slingan möttes vi, med tårade ögon, ansikte mot ansikte.

Obekanta damer som jag passerade på gatan efter högmässans slut: *En sådan upplevelse...*

Karin Ågren
KviSk Växjö stift

Växjö stiftsgrupp – 20 år med helig dans

För 20 år sedan började Ann-Christin Wigermo leda Heliga danser i Johannesgården i Växjö. Jubileet firades i maj i Johanneskyrkan.

Ann-Christin tog emot över 50 dansare, dubbla ringar formades. Dansfesten pågick från tidig förmiddag till sena kvällen under ledning av Ann-Christin

Dansat

och av flera dansledare i olika åldrar som utbildats av Ann-Christin.

Vi var alla medvetna om hur stor betydelse Heliga Danser har för vårt andliga behov.

Jag påmindes om riksårsmötet i Växjö i maj 2001. På programmet på Kronoberg stod då bland annat en kvinnokavalkad gestaltad av kvinnor från Växjö stiftsgrupp. Högmässan i domkyrkan avslutade årsmötet. Söndagens tema var Livets väg.

Helig dans ingick i gudstjänsten, som leddes av Ann-Christin Wigermo

Vill du bli KviSkare?

Gamla och nya medlemmar hälsar vi varmt välkomna!

Sätt in 100 kr på bankgiro 422-3699. Glöm inte ange namn, adress, födelseår och eventuell e-postadress.

och prästen Kerstin Petrelius. Vi reste oss alla i församlingen ur bänkarna och vandrade hand i hand längs domkyrkans alla gångar. Kören sjöng, orgeln spelade, heliga texter lästes.

Elisabeth Gerle:

Klok – men kvar i Augustinus kvinnosyn

Påven Franciskus I har varit i Lund och firat ekumenisk gudstjänst med de lutherska kyrkorna.

– Det är fantastiskt, det ger en ekumenisk signal, konstaterar Elisabeth Gerle.

– Påven har öppnat för viktiga diskussioner när det gäller Vatikanen och världspolitiken, exempelvis att utslagningen av de fattiga rör oss alla. Han är oerhört tydlig i diskussionen om den

ohämmade konsumismen, ekonomismen, som också slår mot de fattiga, diskussionen om klimatet och jordens förvaltarskap.

Elisabeth Gerle
präst och forskare

– Påven är klok, men i sin kvinnosyn är han kvar i det katolska tänkandet som går tillbaka till Augustinus, om kvinnan och mannen som komplementära, med sina traditionella olika

Påvebesök

uppgifter, där kvinnan är maka, mor eller nunna. I fråga om kvinnor och jämlikhet har han inte tagit några radikala steg men öppnat för samtal.

Läs Kvinnoglöd på skärmen!

Så spar du färgpatroner och bidrar till en bättre miljö. Dessutom kan du utnyttja länkarna till de olika hemsidor som bäddats in i texterna!